

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar
MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și paritic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizor-
atului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu
se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Ridic din nou glasul

pentru *Cooperativa* noastră. Am mai spus-o, și o spun și acum tare și respicat ca să se știe bine, că instituția aceasta atât de salutară nu e sprijinită așa cum ar trebui de către toți colegii noștri învățători din acest județ.

Atunci la început, când s-a înființat această cooperativă, știam noi că deodată nu se vor înscrie la ea ca membrii toți colegii învățători. Ne dădeam noi adică bine seama, că între colegi vor fi și oameni de acela, cari nu vor avea încredere deplină în reușita întreprinderii și ca atare ei nu se vor înscrie doocamdală ca membrii la ea, ci vor sta câțva timp la o parte, așteptând rezultatele.

Rezultatele aceste astăzi s-au dat. Ele sunt așa de evidente și de vorbitoare încât nu mai poate încăpea nici-un fel de neîncredere și dubitare. Cooperativa noastră a luat ființă acuma-s trei ani de zile, punându-se în cele mai bune mâni de conducere. Ea s-a mărit și consolidat an de an în așa măsură încât astăzi a devenit o instituție cooperatistă de primul rang, obținând încrederea deplină a Centralei din București precum și a diferitelor mari firme furnizoare din țară, cu cari permanent e în relații comerciale.

Cooperativa noastră dispune *absolut de tot felul de articole din bransa librării*; pe lângă aceste are totdeauna stocuri insemnate de articole de *manufactură*. Toate articolele, ce se găsesc la Cooperativa noastră, sunt absolut de calitate bună și solidă; cu toate acestea ele se vând cu cele mai moderate prețuri, fiindcă cooperativa nu voiește să facă speculă, ci să ajutoreze pe membrii și mușterii săi. Cooperativa acoardă mari inlesniri de plată. Așa membrilor ei le acoardă oricând plătiri pe termine de câte treizeci zile, ori la cumpărări mari se încuviințează plătiri în rate lunare de sume ușoare de achitat. Toți membrii beneficiază și de *prima de consumație*, care e în proporție cu suma totală a cumpărăturilor de peste întreg anul. Cu un cuvânt Cooperativa noastră acoardă membrilor săi toate avantajile posibile. Pe lângă aceea, că le servește totdeauna marfă bună și ieftină cu inlesniri de plată, la sfârșitul anului le mai oferă și dobânzi frumoase după capitalul vărsat. Banul dat la Cooperativa aceasta nu e deci pierdut, ci e bine plasat și asigurat, așa încât omul nu trebuie să aibă nici o teamă de rizic. In anul trecut Cooperativa noastră a realizat nu *venit net de una sută douăzeci și șapte mii lei*, care s-a distribuit iarăși în diferite feluri membrilor săi.

Și dacă lucrurile se prezintă așa atunci mult mă mir pentruce astăzi, după trei ani de când funcționează această Cooperativă, se găsesc încă *aproape 50% dintre colegii învățători, cari nu sunt membrii la ea*. Și peste tot mă miră faptul cum de unii colegi-membrii ori nemembri, cumpără lucrurile ce se găsesc și la Cooperativa noastră dela alte prăvălii străine? Așa bună oară se întâmplă cu cărțile și rechizitele de școală. Cooperativa noastră dispune de orice manuale și rechizite de școală de prima calitate după cari acoardă 10% rabat; cu toate aceste mulți învățători mai bine aleargă în librăria ori prăvălia unui străin decât să alerge la Cooperativa noastră, care este o instituțiune dăscălească și încă cu unul dintre cele mai nobile scopuri. Poate vedea bine ori și cine, că rău fac colegii aceștia, cari varsă banii elevilor noștri în punga străinului, care apoi nu mai dă nimănui nimic.

Dacă toți bănușii pe cari trebuie să-i deie an de an elevii noștri pe cărți și rechizite școlare, zic, s-ar vărsa la Cooperativa noastră atunci s-ar realiza de bună seamă câștiguri într'adevăr frumoase, cu cari am putea ajuta la timp multe școli și instituțiuni de ale noastre. Așa însă bănușii elevilor noștri nu ne aduc nici-un folos, fiindcă trec în punga străinului, care de cum să ne dea ceva, mai adeseori își bate joc de noi și străduințele noastre.

Iubiți colegi, Vă rog să meditați bine asupra celor atinse aci de mine. Dați la o parte neîncrederea, sau mai bine zis indiferențismul. Inscribeți-vă cu toții la Cooperativa noastră. Fiecare poate economisi un oarecare mic capital, care capital însă va produce lucruri admirabile. Hotărâți-vă serios a nu mai da banii voștri și a elevilor voștri străinilor, ci Cooperativei voastre, care la rândul ei vă va ajuta și sprijini pe toți. Luați seama, că viitorul și prosperarea acestei Cooperative e în mâinile voastre. Nu pregetați deci ca să o sprijiniți cu toții din toate puterile și cu toate mijloacele posibile.

Marian Sasu.

Prin ce mijloace putem cultiva sentimentul moral.

Astăzi, când echilibrul moral se clatină, când lumea insetată după viață mai fericită, în căutarea neconținută a unei noi credințe a apucat pe căi rele și dezastruoase noi dascălii, avem sfânta chemare ca generațiile viitoare încredințate pe mâna noastră să le conducem, mai bine zis să le îndrumăm pe calea cea dreaptă și bună.

Știm, că stările sufletului sunt foarte multe, cari se reduc la două mari categorii: stări sufletești de plăcere și neplăcere. Decâteori ne întâmpină vr'un bine, avem o stare sufletească de plăcere și câteori dăm de un rău, avem o stare sufletească de neplăcere.

Stările sufletești produse de senzațiuni se numesc sentimente, cari și ele sunt de multe feluri. Noi ne vom ocupa numai de sentimentul moral. Om cu sentiment moral e acela, care se bucură de faptele, cari conduc la fericirea generală. Intreaga fericire omenească este bazată pe sentimentul moral. Acest sentiment se manifestă prin stima ce o avem față de alții și prin

simțul de dreptate, care ne îndeamnă să dăm fiecăruia ce este al său. Acel om însă care aceste nu le observă, nu întrunește sentimentul moral. În mijlocul unei societăți lipsită de rânduială morală statornică și hotărâtă în toate amănunțele, viața e grea și nesuferită, nu numai pentru că fiecare e lăsat de capul său și nevoit ași săvârși faptele pe propria sa răspundere, ci și pentru că oamenii neavând aceiaș măsură pentru judecarea faptelor, intră mereu în conflict unii cu alții și adeseori tocmai cei bine porniți sunt celor mai mulți urgisiți ca: Socrate contemporanilor săi.

Cel mai mare dușman al societății e deci omul lipsit de sentimentul moral. Un astfel de om calcă legile, se lapadă de obiceiuri și trece cu vedere orice datorință față de deaproapele.

Știind dar că fericirea — putem zice a unui neam întreg — atârnă dela moralitatea aceluia, noi vom căuta măsuri convenite din vreme ce băiatul e pe băncile școalei ca să desvoltări în el acest sentiment. Mijlocul principal pentru desvoltarea sentimentului moral este *exemplul bun* din partea părinților și a educatorului. Învățătorul în școală trebuie se evite cu mare îngrijire toate vorbele și faptele, cari ar putea să corupă acest sentiment. Să arete apoi o simpatie de ce e bun și o desaprobare și dispreț față de ce e rău. De câte ori educatorul observă la elev gânduri bune și tendințe morale să-l ajute în săvârșirea lor, iar dacă vede abaterea lui dela bine, să-i pună în vedere urmările rele și neplăcute ca să înțeleagă el singur.

Un puternic mijloc, tot pentru cultivarea acestui sentiment e învățământul. Dintre obiectele de învățământ ale școalei primare au mare influință asupra sentimentului moral: *narațiunile cu conținut moral, Istoria biblică și cea națională*. Le povestim băeților o mulțime de fapte bune și urmările lor. După aceea faptele rele și urmările lor și băiatul desigur se va feri de aceste și va urma cele dintâiu, adesea cele bune.

Il conducem deci pe băiat spre moralitate și virtute, spre iubire și dreptate, spre conștiința în îndeplinirea datorințelor, îl vom conduce și la muncă și ordine.

Putem fi siguri că urmând un astfel de drum ajungem la ținta de mai sus.

Asinip la 1 August. 1926.

Silvia Cordea.
lav.

Congresul învățătorilor din Ardeal.

Convocare.

Comitetul central al Asociației învățătorilor români din Ardel, Banat, Crișana și Maramureș și Comitetul central al Socie-

tăți „Gheorghe Lazăr” convoacă prin aceasta a VIII-a adunare generală ordinară a Asociației și a VI-a adunare gen. a Soc. „Gheorghe Lazăr” pe zilele de 29, 30 și 31 August a. c. la Brașov în sala Prefecturii județene, cu următoarea ordine de zi:

Sedința I-a a Asociației în 29 August a. m.

1. Participarea la serviciul divin.
2. La ora 11 deschiderea adunării generale și construirea biroului.
3. Raportul general al Comitetului central-
4. Raportul casierului general al Asociației și prezentarea proiectului de buget pe an 1926/27.
5. Raportul administrației revistei „Învățătorul”.
6. Alegerea a trei comisiuni de verificare a rapoartelor.
7. Conferință.
8. Masă comună.

Sedința I-a a societății „Gh. Lazar” în 29 August ora 4 d. m.

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul Comitetului Soc. „Gh. Lazar”.
3. Raportul casierului.
4. Raportul directorului administrativ al Casei Învățătorilor din Cluj și prezentarea gestiunii pe anul financiar 1925.
5. Alegerea a două comisiuni de verificare: a) pentru cenzurarea raportului general și gestiunea casierului, b) pentru verificarea gestiunii Casei Învățătorilor pe anul fin. 1925.

Sedința a II-a a Asociației Luni 30 August ora 9 a. m.

9. Situația materială a corpului didactic primar.
10. Chestiunea sanatoriilor pentru corpul didactic.
11. Chestiunea ridicării unui monument în memoria învățătorilor ardeleni, căzuți în război.
12. Inițierea unui Cămin pentru fete de învățători, studente la Universitatea din Cluj. ;
13. Problema unificării organizațiilor învățătoresți din România.

Sedința II-a a soc. „Gh. Lazar” la 30 August ora 4. d. a.

6. Rapoartele comisiunilor de sub punctul 5.
7. Modificarea Statutelor Fondului „Gh. Lazar” și ale Căminului „Casa Învățătorilor” din Cluj.
8. Alegerea președintelui Societății în locul decedatului dr. Gh. Vilt.
9. Eventualele propuneri.

10. Inchiderea adunării generale.

Ședința a III-a a Asociației, Marți 31 August ora 9 a. m.

14. Rapoartele comisiunilor de sub punctul 6.

15. Eventualele propuneri.

16. Inchiderea adunării generale.

Consiliul general va ține ședințe în ziua de 28 August ora 6 p. m. Propunerile sunt a se trimite cu 8 zile înainte. Incartiruirile se vor face de către comitetul secției județene Brașov. Delegații secțiilor județene și participanții vor beneficia de o reducere de 75% pe C. F. R. Fiecare participant va călători cu bilet de jumătate dela domiciliu până în gara Brașov. Cu acel bilet, care trebuie păstrat se va putea reîntoarce acasă, pe baza unei adeverințe, primită dela biroul Congresului, care va confirma participarea. După congres, în cazul că va fi timp favorabil se va face o excursie pe Valea Prahovei.

Cluj, la 25 Iulie 1926.

ss. *Traian Șuteu*
preș. Asociației.

ss. *Emanuil Eremie*
v. preș. Soc. „Gh. Lazar“.

ss. *Gavril Almășanu*
secr. gen. al Asociației.

ss. *Andrei Pora*
secr. „Gh. Lazar“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Convocare.

În urma decisului luat în ședința Comitetului Asociației înv. secția jud. Alba Iulia în ziua de 7 August 1926 în Alba Iulia se convoacă **adunarea generală anuală a secției județene** pe ziua de 17 August 1926. ora 9 a. m. în localul școlii primare de stat din Alba Iulia cu următorul program:

1. Deschiderea adunării.

2. Conferință pedagogică cu subiectul: Școala activă în legătură cu felul de aplicare la diferitele studii.

3. Lămuriri asupra legii pensiilor.

4. Darea de seamă a Casierului.

5. Abzicerea președintelui, a secretarului și a casierului.

6. Alegerea unui membru în comitet din plasa Sebeșului.

7. Propuneri și interpelări.

La caz că pe ziua de 17 Aug. a. c. nu se vor prezenta membri în numărul recerut, adunarea generală

este convocată pe ziua de 22 August a. c, când se va ține adunarea generală cu ori și câți membri vor fi prezenți.

Alba Iulia la 7 August 1926.

Biroul secției:

Andrei Floașiu
președinte.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea această a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizati.

Revizoratul școlar al județului Alba.

No. 2242 — 1926.

Către toate direcțiunile școlilor de ucenici din județ.

În temeiul ordinului Onor. Minister Nr. 75096/1926. Vă facem cunoscut, că Ministerul a dispus ca începând de la 1 Septembrie 1926 toate atribuțiile conferite revizorilor prin regulamentul Nr. 20830/1922 a Directoratului General din Cluj, să treacă asupra Inspectoratelor regiunilor școlare, întrucât revizorii școlari, numai au pe viitor nici un raport de ordonare cu școlile de ucenici.

Totodată Ministerul dispune ca inspectarea cursurilor ținute la școlile de ucenici de către profesorii secundari și profesorii auxiliari cu titluri academice superioare, să o exercite Inspectorul de specialitate și inspectorii secundari ai regiunilor școlare.

Revizor școlar, **Marian Sasu.**

In atențiunea domnilor învățători.

Onoratul Consiliu Permanent a aprobat cu laudă cărțile de Științe naturale pentru clasa V. VI. ale domnilor I. Bratu, inspector șef, P. Petrescu, C. Stan și I. Teodoru, inspector general. Cărțile sunt lucrate după toate preceptele pedagogice și sunt scrise într-un stil ușor și aproape de înțelegerea copiilor. Se tipăresc la „Cultura Românească” str. Pitagora 16—18 București.

ȘTIRI.

* **Comitetele școlare și domniile particulare sunt rugați cu stăruință să binevoiască a ne achita de urgență restanța abonamentului.**

* Consiliul de administrație al Cooperativei noastre s-a întrunit în ziua de 5. l. c. în ședință plenară. A debătut mai multe chestiuni corente importante. Între altele a hotărât ca să înființeze cu 1 Septembrie a. c. depozite de cărți și rechizite școlare în toate centrele mai însemnate din județ.

* Constituirea Consiliului nostru județean nu s-a putut efectua în ziua de 7. l. c. după cum s-a fost anunțat. Și asta din cauza, că cele două partide interesate n-au putut ajunge la un oare-care acord. Consiliul e convocat din nou pe ziua de 20 corente.

* În 15 l. c. încep la Sibiu examenele de limba română cu învățătorii minoritari din circumscripția IV școlară.

* **Condițiile de admitere la secția pedagogică universitară.** Anul acesta concursul de admitere la secția pedagogică universitară va avea loc la București în ziua de 20 Septembrie, iar cererile se vor înainta ministerului instrucției (direcția generală a învățământului superior) până la 10 Sept. Se pot admite numai învățători și institutori titulari cu diplomă de absolvire a unei școli normale și cari au funcționat, după obținerea diplomei, efectiv cel puțin 3 ani în învățământul primar. Ei vor putea avea cel mult 35 ani. La concurs vor fi probe în scris (o traducere din l. franceză, și 2 lucrări cu subiecte de literatură și știință, din programul ultimelor trei clase ale școlilor normale) și un colocviu oral, la care vor fi admiși numai cei trecuți cu media de cel puțin 5 la examenul în scris.

* On. Minister al Instrucțiunii a pus la dispoziția Revizoratului nostru suma de *douăsprezece mii lei*, din cari să se ajute elevii săraci dela școlile de stat din județ cu cărți

Biblioteca Universității
Cluj